

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 31Cob/61/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2318207226
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Tischlerová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2318207226.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Tischlerovej a členov senátu Mgr. Lucie Mizerovej a JUDr. Ľubomíra Bundzela, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom B. XXXX/XX, C., zastúpeného splnomocnencom: VIA LEGE, s.r.o., so sídlom Veterná 1093, Pata, IČO: 36 866 415, proti žalovanému: COOP Jednota Galanta, spotrebné družstvo, so sídlom Revolučná štvrť 953, Galanta, IČO: 00 168 840, o zaplatenie 847,15 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Galanta z 10. januára 2022 č. k. 35Cb/25/2018-126, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcom výroku I. v časti úroku z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 2.164,76 eura od 8.9.2015 do 4.12.2018 p o t v r d z u j e a vo zvyšku m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 847,15 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne od 5.12.2018 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) súd prvej inštancie výrokom I. žalobu v časti sumy 847,15 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 2.164,76 eura od 8.9.2015 do 4.12.2018 a 8 % ročne zo sumy 847,15 eura od 5.12.2018 do zaplatenia zamietol, výrokom II. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania prvej inštancie v rozsahu 22 % s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením a výrokom III. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením.

2. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 46 ods. 3, 4, § 243b ods. 2, 13 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“), § 451 ods. 1, 2, § 563 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“), § 369 ods. 1, 2, § 397 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“ alebo „ObZ“), § 1 ods. 1 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 21/2013 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka (ďalej len „nariadenie“).

3. Vecne dôvodil, že žalobca si v konaní uplatňuje nárok na peňažné plnenie voči žalovanému z titulu vydania bezdôvodného obohatenia, keď žalovaný mal bezdôvodný majetkový prospech získať v súvislosti s exekúciou prebiehajúcou na uspokojenie pohľadávky žalovaného, priznanej vykonateľným rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 10C/92/1995 z 18.11.1996. Pôvodná pohľadávka vznikla z titulu Zmluvy o prenechaní majetku družstva do dočasného užívania v zmysle ust. § 71 a § 348 Hospodárskeho zákonníka účinného do 1.1.1992 uzatvorenej medzi žalobcom ako podnikateľom a

žalovaným v nadväznosti na oprávnenie žalobcu k podnikateľskej činnosti. V konaní nebolo sporné, že po právoplatnosti a vykonateľnosti uvedeného rozsudku nedošlo zo strany žalobcu k dobrovoľnému plneniu, v dôsledku čoho sa žalovaný domáhal splnenia vymožením pohľadávky v exekúcii. V konaní bolo na základe listinných dôkazov predložených žalobcom preukázané, že žalobca s pôvodne povereným súdnym exekútorom JUDr. Gabrielom Szénásim uzavrel dohodu o splátkovom kalendári, na základe ktorej plnil exekútorovi na splatenie pohľadávky žalovaného a jej príslušenstva nasledovne: 1.3.2000 sumu 3.000,- Sk, 6.3.2000 sumu 5.000,- Sk, 11.4.2000 sumu 5.000,- Sk, 16.5.2000 sumu 5.000,- Sk, 12.6.2000 sumu 5.000,- Sk, 12.7.2000 sumu 5.000,- Sk, 14.8.2000 sumu 5.000,- Sk, 25.9.2000 sumu 7.929,78 Sk. Celkovo teda uhradil k rukám súdneho exekútora JUDr. Gabriela Szénásiho sumu 40.929,78 Sk (1.358,62 eura).

4. Zásadnou otázkou, s ktorou sa súd prvej inštancie musel vysporiadať bol problém platobného miesta, teda aké má plnenie povinného exekútorovi účinky a za čo ho považovať. Súd v tejto súvislosti odkázal na znenie § 46 ods.3 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1.11.2013 a prechodné ustanovenia Exekučného poriadku k úpravám účinným od 1.11.2013, konkrétne § 243 ods. 2. Z nich vyplýva, že plnenie exekútorovi má rovnaké účinky, ako keby povinný plnil oprávnenému, pričom táto úprava sa použije aj na konania začaté pred 1.11.2013. Čiže plnenia, ktoré boli poskytnuté exekútorovi v priebehu exekučných konaní, ktoré dovtedy neboli skončené, je potrebné považovať za plnenia ako keby boli poskytnuté oprávnenému. Túto argumentáciu podporuje aj znenie § 243b ods. 13 Exekučného poriadku, podľa ktorého ak exekútor podľa dovtedy platných právnych predpisov prijal alebo vymohol od povinného plnenie, bol povinný podľa § 46 ods. 4 a 5 poukázať oprávnenému najneskôr do 15.11.2013. Predmetné ustanovenie zároveň stanovuje poradie uspokojovania jednotlivých nárokov s doteraz prijatých plnení odkazom na ustanovenie § 46 ods. 4 Exekučného poriadku účinného od 1.11.2013.

5. Pokiaľ je teda potrebné plnenia prijaté do 1.11.2013 považovať za plnenia oprávnenému, došlo v súvislosti s v tom čase neskončeným exekučným konaním, k postupnému splneniu podľa poradia pohľadávok v zmysle ust. § 46 ods. 4 Exekučného poriadku. Trovy exekúcie (§ 46 ods. 4 písm. a/) vo výške 6.580,- Sk (podľa upovedomenia o začatí exekúcie z 11.2.2000) boli zaplatené úhradou z 1.3.2000 vo výške 3.000,- Sk a úhradou zo 6.3.2000 vo výške 3.580,- Sk (zostatok úhrady 5.000 - 3.580 = 1.420,- Sk). Istina vymáhanej pohľadávky (§ 46 ods. 4 písm. b/) vo výške 14.865,89 Sk bola zaplatená úhradami zo 6.3.2000 vo výške zostatku 1.420,- Sk, z 11.4.2000 vo výške 5.000,- Sk, zo 16.5.2000 vo výške 5.000,- Sk, z 12.6.2000 vo výške 3.445,89 Sk (zostatok úhrady 5.000 - 3.445,89 = 1.554,11). Úroky v celkovej výške 14.009,20 Sk boli zaplatené úhradami z 12.6.2000 vo výške zostatku 1.554,11 Sk, z 12.7.2000 vo výške 5.000,- Sk, zo 14.8.2000 vo výške 5.000,- Sk a 25.9.2000 vo výške 2.455,09 Sk (zostatok úhrady 7.929,78 - 2.455,09 = 5.474,69 Sk). Trovy oprávneného (§ 46 ods. 4 písm. d/) vo výške 4.646,- Sk boli zaplatené úhradou z 25.9.2000.

6. Zmenou Exekučného zákonníka k 1.11.2013 tak došlo k tomu, že plnenia povinného vykonané v prospech exekútora mali rovnaký účinok ako keby bolo plnené oprávnenému a dôsledku toho došlo k splneniu pohľadávky v celom rozsahu. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že celkový vzniknutý nárok žalovaného, ktorý mu mal byť ako oprávnenému v exekúcii vyplatený bol vo výške istiny 14.865,89 Sk, úrokov 14.009,20 Sk a trov oprávneného 4.646,- Sk, spolu 33.521,09 Sk (1.112,70 eura). Vyplatené mu boli v auguste 2000 suma 265,55 eura a 8.9.2015 suma 2.164,76 eura, teda spolu 2.430,31 eura. Reálny majetkový prospech, ktorý získal žalovaný na úkor žalobcu bez právneho dôvodu predstavuje rozdiel medzi týmito sumami vo výške 1.317,61 eura, ktorý nárok bol priznaný pôvodným rozsudkom z 18.9.2019 spolu s úrokmi z omeškania.

7. Na základe zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu zostala predmetom konania časť nároku uplatnená vo výške sumy 847,15 eura s príslušenstvom, predstavujúca plnenia, ktoré exekútor vymohol nad rámec existujúceho exekučného nároku žalovaného ako oprávneného. Nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia však možno uplatňovať len v rozsahu toho, čo ten komu bolo bezdôvodne plnené, skutočne prijal. Ak osoba, ktorej bola rozhodnutím súdu uložená nejaká povinnosť (povinný), túto svoju povinnosť dobrovoľne v určenom čase nesplní, môže sa osoba oprávnená (tá, ktorej sa malo plniť) domáhať núteného výkonu takéhoto súdneho rozhodnutia cestou súdnej exekúcie. V exekúcii súdny exekútor poverený na jej vykonanie súdom, vymôže od povinnej osoby plnenie vyplývajúce zo súdneho rozhodnutia (exekučného titulu), ako aj svoje trovy exekúcie a trovy exekučného konania, ktoré vznikli oprávnenému. Ak súdny exekútor z nejakého dôvodu vymôže v exekúcii viac ako oprávnenému priznáva exekučný titul spolu s trovami exekučného konania oprávneného a trovami exekúcie súdneho

exekútora, je povinný túto navyše vymoženú peňažnú sumu povinnému vrátiť. Ak by si takéto navyše vymožené peňažné plnenie ponechal, vzniká mu tzv. bezdôvodné obohatenie, keďže prijal plnenie bez právneho dôvodu (§ 451 a nasl. Občianskeho zákonníka). V prípade, že by súdny exekútor takéto navyše vymožené peňažné plnenie ďalej poukázal oprávnenému, vznikla by povinnosť vrátiť toto plnenie ako bezdôvodné obohatenie oprávnenému, z rovnakého dôvodu (prijatie plnenia bez právneho dôvodu). Právo žiadať vydanie bezdôvodného obohatenia má potom ten, na koho úkor bolo bezdôvodné obohatenie získané (§ 456 Občianskeho zákonníka); k tomu súd prvej inštancie poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/43/2020 z 23.9.2020.

8. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva) na strane žalobcu alebo pasívnej (existencia tvrdených povinností) na strane žalovaného je imanentnou súčasťou súdneho sporu (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/205/2009). V tomto spore súd prvej inštancie skúmal, či je na strane žalovaného daná pasívna legitímácia, a teda či mu svedčí povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie v rozsahu nároku vo výške 847,15 eura s príslušenstvom.

9. Súd dospel k záveru, že ust. § 46 ods. 3 Exekučného poriadku, a teda fikciu, že plnenia poskytnuté exekútorovi sa považujú za plnenia oprávnenému, možno aplikovať len v rozsahu vymoženého plnenia, ktoré exekútor vymohol na základe exekučného titulu, t.j. v rozsahu nútene vymáhanej pohľadávky, jej príslušenstva, trov konania a trov exekúcie na základe súdneho rozhodnutia. V konaní však bolo preukázané, že exekútor vymohol peňažnú čiastku prevyšujúcu uvedené nároky, pričom časť takto vymožených peňazí si ponechal a časť poukázal žalovanému ako oprávnenému. Takéto peňažné plnenie napĺňa skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia prijatého bez právneho dôvodu (ako súd konštatoval aj v pôvodnom rozhodnutí v bode 24. posledná veta) v zmysle § 451 ods. 2 OZ. Pretože aplikácia ust. § 46 ods. 3 Exekučného poriadku je podľa názoru súdu prvej inštancie v rozsahu plnení prijatých nad rámec existujúcej exekučnej pohľadávky vylúčená, povinnosť vydať takéto peňažné plnenie vzniká tomu, kto ho reálne prijal. Teda v rozsahu plnenia poukázaného exekútorom žalovanému v sume 1.317,61 eura, táto povinnosť vznikla žalovanému (a uložená bola v pôvodnom rozsudku v časti, ktorá nebola napadnutá odvolaním). Vo zvyšnej časti nároku na vydanie sumy 847,15 eura však v konaní nebola preukázaná pasívna legitímácia žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže tomuto zo strany exekútora uvedená čiastka poukázaná nebola. Z uvedeného dôvodu súd žalobu v časti nároku na zaplatenie sumy 847,15 eura s príslušným úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 847,15 eura od 8.9.2015 do zaplatenia zamietol.

10. V pôvodnom rozhodnutí súd prvej inštancie zamietol aj nárok žalobcu na úroky z omeškania, a to nielen prislúchajúce k zamietnutej istine 847,15 eura, ale aj v rozsahu úrokov z omeškania z celej pôvodne uplatnenej sumy 2.164,76 eura od 8.9.2015 do 4.12.2018 (847,15 eura + 1.317,61 eura). Hoci odvolanie v tejto časti proti výroku nesmerovalo a odvolací súd sa touto otázkou v odôvodnení rozhodnutia ani nezaoberal, pretože zrušil celý zamietajúci výrok, súd prvej inštancie v tejto časti opakovane rozhodol. Zotrvával na svojej pôvodnej argumentácii, že pokiaľ ide o splnenie dlhu, Obchodný zákonník upravuje len lehoty na plnenie zo vzniknutých záväzkových vzťahov. Pre stanovenie času povinnosti plniť nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné aplikovať Občiansky zákonník, keďže Obchodný zákonník samostatnú úpravu neobsahuje. V tomto prípade čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, preto je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal v zmysle § 563 OZ. Keďže žalobca v konaní netvrdil ani nepreukázal inak, pri stanovení času, kedy bol žalovaný povinný plniť a v tej súvislosti stanovení momentu, kedy sa dostal do omeškania, súd vychádzal z výzvy, ktorá bola žalovanému adresovaná až vo forme žaloby podanej na súd. Žaloba bola žalovanému doručená 3.12.2018, plniť bol prvýkrát povinný nasledujúci deň 4.12.2018 a do omeškania sa dostal 5.12.2018. Súd prvej inštancie preto nepriznal žalobcovi nárok na úroky z omeškania v zmysle ust. Obchodného zákonníka a vykonávacieho predpisu v sadzbe 8 % ročne (platnej ku dňu vzniku omeškania) zo sumy 1.317,61 eura od 5.12.2018 do 4.12.2018. Celkovo tak nárok na úroky z omeškania bol zamietnutý vo výške 8 % ročne zo sumy 2.164,76 eura (847,15 eura + 1.317,61 eura) od 8.9.2015 do 4.12.2018 a vo výške 8 % ročne zo sumy 847,15 eura od 5.12.2018 do zaplatenia.

11. V časti o trovách konania súd prvej inštancie rozhodnutie odôvodnil ust. § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1, § 396 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), vecne tým, že celková výška uplatneného nároku bola 2.164,76 eura, pričom žalobca bol v konaní pred súdom prvej inštancie úspešný v časti uplatnenej istiny 1.317,61 eura (61 %) a žalovaný vo zvyšnej časti (39 %), na základe

čoho žalobcovi vzniklo právo na pomernú náhradu trov konania v rozsahu 22 %. Súd pri stanovení miery úspechu vychádzal z ust. § 255 ods. 2 CSP a náhradu trov konania pomerne rozdelil. Výsledný úspech žalobcu 22% je teda pomerom úspechu žalobcu 61 % k úspechu žalovaného 39 %. Pokiaľ ide o náhradu trov odvolacieho konania, súd prvej inštancie žalobcovi ako v plnom rozsahu úspešnej strane sporu priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

12. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný s návrhom na jeho zrušenie. Odvolanie odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Zdôraznil, že suma 847,15 eura bola určená ako rozdiel pôvodne žalovanej sumy 2.164,76 eura a výrokom I. právoplatného (a už aj splneného) rozsudku Okresného súdu Galanta sp. zn. 35Cb/28/2018-61 z 18.9.2019, ktorým bol priznaný nárok na zaplatenie sumy 1.317,61 eura. Ide tu o rovnaký právny základ, a teda nie je dôvodné žalovanú sumu rozdeľovať, pretože v celosti predstavuje bezdôvodné obohatenie reálne prijaté v roku 2015 žalovaným na úkor žalobcu, pričom išlo o duplicitné plnenie dlhu, ktorý už zanikol splnením v celosti v roku 2000. Zároveň keď v pôvodnom rozsudku súd prvej inštancie v tejto veci priznal úrok z omeškania od žalovaného dátumu a žalovaný toto nenamietal, nie je dôvod, aby nebol priznaný úrok z omeškania rovnako aj vo vzťahu k zvyšku žalovanej sumy na rovnakom právnom základe. Momentom uspokojenia pohľadávky žalovaného voči žalobcovi k rukám exekútora Szénásiho zanikla pohľadávka žalovaného voči žalobcovi a bola nahradená pohľadávkou žalovaného ako oprávneného voči exekútorovi Szénásimu, aby žalovanému exekútor toto vymožené plnenie poukázal. Žalobca už nemal byť ďalej povinný plniť pôvodne exekvovanú pohľadávku, lebo už ju splnil. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že plnenie žalobcu ako povinného v exekučnom konaní vyplatené k rukám exekútora (Szénásiho) malo a má rovnaké právne účinky, akoby bolo plnené priamo žalovanému ako oprávnenému, avšak tieto účinky mu v rozsudku nepriznáva. Súd prvej inštancie konštatoval, že bezdôvodné obohatenie je len to, čo reálne fyzicky žalovaný prijal, ale nie to, čo prijal pre neho exekútor, avšak opomína, že pohľadávka zanikla splnením k rukám exekútora Szénásiho. Preto vymožená pohľadávka exekútorom Ivančíkom už predstavovala bezdôvodné obohatenie, čo aj exekútor Ivančík uznal, keď trovy exekúcie, ktoré si vymohol pre seba, vrátil žalobcovi. V časti poukázanej žalovanému už bolo toto plnenie v rukách (dispozícii) žalovaného, a preto ten bol a je povinný ho vydať žalobcovi. Úvahy súdu prvej inštancie, kde úplne popiera účinky plnenia k rukám exekútora ako plnenia pre oprávneného, predstavujú podľa žalobcu nesprávne právne posúdenie. Žalovaný prijal v duplicitnej exekúcii vedenej exekútorom Ivančíkom proti žalobcovi žalovanú sumu a prijal ju bez právneho dôvodu, lebo išlo o plnenie dlhu, ktorý už predtým zanikol splnením – platbou žalobcu k rukám exekútora. Na veci nič nemení skutočnosť, že žalovaný reálne peniaze od exekútora Szénásiho nedostal, ale žalovaný ich dostal od žalobcu, pričom je irelevantné, že nie priamo k svojim rukám. Preto si mal žalovaný uvedenú sumu vymáhať od exekútora Szénásiho, ale nie opakovane od žalobcu.

13. Za nesprávne skutkové zistenie súdu na základe vykonaných dôkazov, považoval žalobca konštatovanie súdu prvej inštancie, že nebola preukázaná pasívna legitímácia žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže tomuto zo strany exekútora uvedená čiastka poukázaná nebola. Z predložených dôkazov aj zhodných tvrdení strán v spore je zrejmé, že exekútor Ivančík (v roku 2015) vymoženú tu žalovanú sumu 2.164,76 eura vymohol od žalobcu pre žalovaného a poukázal ju žalovanému a žalovaný ju obdržal. Preto je daná pasívna legitímácia žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia. Išlo totiž o duplicitné plnenie už zaniknutej pohľadávky splnením, ktorá zanikla splnením zo strany žalobcu k rukám exekútora Szénásiho v roku 2000, avšak v rozpore so zákonom nedošlo (v dôsledku porušenia povinností exekútora Szénásiho) k ukončeniu exekúcie.

14. Splnenie dlhu žalobcom v roku 2000 ešte nepredstavovalo bezdôvodné obohatenie na úkor žalobcu, ale riadne plnenie, na ktoré bol žalobca voči žalovanému povinný a ktoré riadne splnil k rukám exekútora. Exekútor Szénási sa následne dopustil bezdôvodného obohatenia na úkor žalovaného, keď si plnenie od žalobcu patriace žalovanému ponechal. Tu bol na riešenie aktívne legitimovaný žalovaný a pasívne exekútor Szénási. Avšak splnenie už neexistujúceho dlhu v roku 2015, v rámci stále súdom nariadenej exekúcie, predstavovalo bezdôvodné obohatenie na úkor žalobcu, pričom toto plnenie bolo poukázané exekútorom Ivančíkom žalovanému a žalovaný ho prijal. Preto žalobca súhlasil so záverom súdu, že v prípade, že ak by súdny exekútor takéto naviac vymožené plnenie ďalej poukázal oprávnenému, vznikla by povinnosť vrátiť toto plnenie ako bezdôvodné obohatenie oprávnenému, z rovnakého dôvodu (prijatie plnenia bez právneho dôvodu), pretože toto sa stalo v danom prípade. Exekútor Ivančík vymohol plnenie naviac (duplicitne) a ďalej ho poukázal žalovanému (v exekúcii oprávnenému), preto vznikla

oprávnenému (žalovanému) povinnosť toto plnenie (žalovanú sumu) vrátiť tomu, na úkor koho sa získalo (žalobcovi).

15. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Nesúhlasil s tvrdeniami žalobcu v odvolaní, mal za to, že neexistuje právny dôvod, aby ho súd zaviazal k zaplateniu sumy 847,15 eura s príslušenstvom. Suma 847,15 eura mu nebola zo strany exekútora poukázaná, teda z jeho strany nemohlo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu.

16. Žalobca sa v odvolacej replike pridržiaval podaného odvolania.

17. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné čiastočne zmeniť.

18. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnené odvolacie dôvody a na odôvodnenie preskúmaného rozsudku bolo posúdiť, či súd prvej inštancie na základe ním vykonaného dokazovania a realizovaného právneho posúdenia veci rozhodol vecne správne, pokiaľ žalobu žalobcu domáhajúceho sa zaplatenia sumy 847,15 eura s príslušenstvom (titulom vydania bezdôvodného obohatenia) zamietol, keď dospel k záveru, že ust. § 46 ods. 3 Exekučného poriadku, a teda fikciu, že plnenia poskytnuté exekútorovi sa považujú za plnenia oprávnenému, možno aplikovať len v rozsahu vymoženého plnenia, ktoré exekútor vymohol na základe exekučného titulu, t.j. v rozsahu nútene vymáhanej pohľadávky, jej príslušenstva, trov konania a trov exekúcie na základe súdneho rozhodnutia. Súd prvej inštancie mal za to, že v rozsahu plnenia poukázaného exekútorom žalovanému v sume 1.317,61 eura, táto povinnosť vznikla žalovanému (a uložená bola v pôvodnom rozsudku v časti, ktorá nebola napadnutá odvolaním), pričom vo zvyšnej časti nároku na zaplatenie sumy 847,15 eura v konaní nebola preukázaná pasívna legitímácia žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže tomuto zo strany exekútora uvedená čiastka poukázaná nebola.

19. Zo zisteného skutkového stavu, ktorý nebol medzi stranami sporný, vyplýva, že v prospech žalovaného ako oprávneného proti žalobcovi ako povinnému sa viedla exekúcia na vymoženie pohľadávky žalovaného, priznanej vykonateľným rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 10C/92/1995 z 18.11.1996. Pôvodná pohľadávka vznikla z titulu Zmluvy o prenechaní majetku družstva do dočasného užívania v zmysle ust. § 71 a § 348 Hospodárskeho zákonníka účinného do 1.1.1992 uzatvorenej medzi žalobcom ako podnikateľom a žalovaným v nadväznosti na oprávnenie žalobu k podnikateľskej činnosti. Po právoplatnosti a vykonateľnosti uvedeného rozsudku nedošlo zo strany žalobcu k dobrovoľnému plneniu, v dôsledku čoho sa žalovaný domáhal splnenia vymožením pohľadávky v exekúcii. Žalobca ako povinný uzavrel s pôvodne povereným súdnym exekútorom JUDr. Gabrielom Szénásim dohodu o splátkovom kalendári, na základe ktorej celkovo uhradil k rukám súdneho exekútora JUDr. Gabriela Szénásiho sumu 1.358,62 eura (40.929,78 Sk) s tým, celkový dlh žalovaného ako povinného v exekučnom konaní (vrátane trov oprávneného v exekučnom konaní a trov exekúcie) bol uhradený dňa 25.9.2000. Nástupca exekútora JUDr. Szénásiho, exekútor JUDr. Jozef Ivančík, v exekučnom konaní proti povinnému pokračoval a dňa 19.8.2015 vydal exekučný príkaz prikázaním pohľadávky z účtu v banke a žalobcovi bola z jeho bankového účtu odpísaná suma 2.760,16 eura, z ktorej bola žalovanému poukázaná dňa 8.9.2015 suma 2.164,76 eura na uspokojenie jeho pohľadávky v zmysle exekučného titulu a zvyšok vo výške 595,40 eura (odmena a hotové výdavky exekútora) následne vrátil exekútor JUDr. Ivančík žalobcovi. Celkový nárok žalovaného, ktorý mu mal byť ako oprávnenému v exekúcii vyplatený bol vo výške 1.112,70 eura (33.521,09 Sk), pričom v auguste 2000 mu bola vyplatená suma 265,55 eura a 8.9.2015 suma 2.164,76 eura, teda spolu 2.430,31 eura. Rozsudkom č.k. 35Cb/25/2018-61 z 18.9.2019 (v poradí prvým) súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť

zaplatiť žalobcovi sumu 1.317,61 eura (ako rozdiel medzi tým, čo žalovaný ako oprávnený v exekúcii mal dostať /1.112,70 eura/ a tým, čo reálne dostal /2.430,31 eura/) spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 1.317,61 eura od 5.12.2018 do zaplataenia, do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia (výrok I.), vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol (výrok II.) a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 22 % (výrok III.). Proti rozsudku v časti, v ktorej bola žaloba zamietnutá, podal žalobca odvolanie. Krajský súd v Trnave uznesením sp. zn. 31Cob/25/2020 z 30.4.2021 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti vo veci samej (výrok II.) a v časti trov konania (výrok III.) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu nedostatočného odôvodnenia zvyškového zamietajúceho výroku. V poradí druhým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol vo výsledku rovnako ako v poradí prvom rozsudku, pričom dôvodil, že v časti nároku na vydanie sumy 847,15 eura nebola preukázaná pasívna legitímácia žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže žalovaný túto sumu zo strany exekútora reálne neobdržal.

20. Žalovaný vo svojom odvolaní namietal nesprávne právne posúdenie súdom prvej inštancie, ktorý mal za to, že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia titulom duplicitného plnenia už zaniknutého dlhu exekútorovi v rámci súdom nariadenej exekúcie možno uplatňovať voči oprávnenému len v rozsahu, v akom bolo oprávnenému toto plnenie exekútorom skutočne poukázané.

21. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd nevstupoval do procesu modifikácie skutkového stavu, na ktorom je napadnuté rozhodnutie založené a ide o prejednanie právnej otázky (nie otázky skutkovej), nebol daný zákonný dôvod na doplnenie alebo zopakovanie dokazovania podľa § 385 ods. 1 CSP (a teda ani na nariadenie pojednávania odvolacím súdom). Odvolací súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaných dôkazov a prednesov strán v konaní pred súdom prvej inštancie. Možnosť odvolacieho súdu rozhodnúť o odvolaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania prevzal aj CSP. Nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem, ktorého existencia nebola v danom prípade daná.

22. Na výzvu odvolacieho súdu (§ 382 CSP) k nožnej aplikácii na danú vec i ustanovenia § 562 Občianskeho zákonníka, strany sporu zotrvali na vyjadreniach prezentovaných v priebehu konania.

23. Žalobca uviedol, že ako dlžník plnil dlh, ktorý mal voči žalovanému, k rukám exekútora JUDr. Szénásiho, ktorý bol súdom poverený na vymozenie predmetného dlhu a ktorý sa preukázal príslušným poverením zo súdu. Navyše daného exekútora si vybral žalovaný, pričom potvrdenie (splnomocnenie) tiež exekútor preukázal žalobcovi. Žalobca takto splatil celý dlh voči žalovanému splátkami k rukám exekútora v roku 2000, poslednou splátkou k 25.9.2000, ktorá skutočnosť nie je medzi stranami sporná. V danom čase plnenia dlhu nebolo pochyb o tom, že ako na základe osobitného zákona (Exekučného poriadku), tak aj na základe oprávnenia od žalovaného, bol daný exekútor oprávnený prijať plnenie dlhu od žalobcu pre žalovaného. Preto ani žalobca nevedel a nemal ako vedieť, že by tento exekútor nebol oprávnený na prijatie plnenia dlhu od žalobcu pre žalovaného. V roku 2015 došlo k situácii, že žalobcovi boli peňažné prostriedky bez jeho vedomia a bez jeho súhlasu zablokované a odrátané z jeho bankového účtu. Išlo pritom o plnenie zaniknutého dlhu, ktoré takto vymohol druhý exekútor JUDr. Ivančík, ktorý podľa jeho tvrdenia nemal vedomosť o predchádzajúcom splnení dlhu. Keďže exekúcia nebola formálno-právne ukončená, nemohol a ani žalobca nevedel, že by plnil niekomu, kto nie je oprávnený plnenie prijať.

24. Žalovaný v nadväznosti na výzvu odvolacieho súdu mal za to, že § 562 OZ je potrebné v tomto prípade aplikovať prípadne spolu s § 46 ods. 3, § 243 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1.1.2013. Uviedol, že v zmysle § 243b ods. 13 Exekučného poriadku, ak exekútor podľa dovtedy platných právnych predpisov prijal alebo vymohol od povinného plnenie, bol povinný podľa § 46 ods. 4 a 5 poukázať plnenie oprávnenému najneskôr do 15.11.2013, teda ak exekútor Szénási prijal od žalobcu plnenie na úhradu dlhu, bol povinný ho poukázať žalovanému, čo však neurobil, a teda exekučné konanie, ktoré medzitým prebral exekútor JUDr. Ivančík, prebiehalo až do roku 2015. Ďalej v zhode so súdom prvej inštancie poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/43/2020 z 23.9.2020.

25. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétne právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny

predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho však interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

26. Podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

27. Skutková podstata bezdôvodného obohatenia získaného plnením bez právneho dôvodu, dopadá na tie prípady, ak sa niekomu poskytlo plnenie bez právneho dôvodu a uplatní vždy vtedy, ak bolo poskytnuté plnenie na úhradu dlhu, avšak dlh nebol uhradený, pretože napr. neexistoval. Otázka, na základe čoho, teda z akého dôvodu dlh vyplýval, je irelevantná. Rovnako tak bezvýznamná je okolnosť, z akého dôvodu údajný dlh neexistoval alebo prečo inak nebol dosiahnutý účel plnenia. V danom prípade môže oprávnený požadovať vrátenie plnenia poskytnutého druhej strane, ak tento plnil bez toho, aby tu existoval právny dôvod. Spravidla ide o situáciu, keď právny dôvod na plnenie od začiatku vôbec neexistoval. Pri plnení bez právneho dôvodu vzniká nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia tomu, kto plnil, voči tomu, komu sa plnilo.

28. K bezdôvodnému obohateniu dochádza v okamihu, keď obohatený prijal plnenie, hoci na to nebol žiadny právny dôvod. Podľa § 451 OZ je „obohatením“ aj obohatenie získané plnením bez právneho dôvodu. Na povinnosť toho, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil, nemá vplyv, čo sa s predmetom bezdôvodného obohatenia stalo po tom, čo ho obohatený získal, či ho napr. zničil, a nezáleží ani na tom, či v čase rozhodovania súdu a príp. v akom rozsahu obohatenému ešte nejaký prospech zostal (por. rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR z 18.10.2005, sp. zn. 25 Cdo 2145/2004).

29. Podľa § 324 ods. 1 ObZ záväzok zanikne, ak sa veriteľovi splní včas a riadne.

30. Podľa § 333 ods. 1, 2 ObZ ak plnenie preberá priamo veriteľ, je dlžník oprávnený požadovať od neho potvrdenie o predmete a rozsahu plnenia a odoprieť ho, dokiaľ sa mu potvrdenie súčasne nevydá. Ak dlžník poskytne plnenie osobe, ktorá predloží potvrdenie veriteľa o prijatí plnenia, má plnenie účinky, ako keby dlžník plnil veriteľovi.

31. Podľa § 562 OZ dlžník splní dlh aj vtedy, ak plní tomu, kto je oprávnený prijať podľa osobitného zákona plnenie, alebo tomu, kto predloží veriteľovo potvrdenie o tom, že je oprávnený prijať plnenie; to však neplatí, ak dlžník vedel, že ten, kto potvrdenie predložil, nie je oprávnený plnenie prijať.

32. Právna úprava zániku obchodných záväzkových vzťahov, tak ako aj právna úprava obchodných záväzkových vzťahov všeobecne sa nachádza nielen v Obchodnom zákonníku, ale aj v Občianskom zákonníku. V tomto vzťahu má Občiansky zákonník povahu subsidiárneho právneho predpisu a Obchodný zákonník povahu špeciálneho predpisu. To znamená, že Občiansky zákonník sa použije subsidiárne, t.j. vtedy, keď konkrétnu otázku Obchodný zákonník neupravuje.

33. Najčastejším dôvodom zániku dlhu je jeho splnenie. Splnením dlh zanikne v zmysle § 559 odsek 1 Občianskeho zákonníka, kým Obchodný zákonník vymedzuje zánik záväzku, ak sa veriteľovi splní včas a riadne (§ 324 ods. 1 ObZ). V oboch prípadoch však splnenie predpokladá právny úkon dlžníka, prípadne inej oprávnenej osoby, adresovaný veriteľovi, ktorým sa poskytuje plnenie s úmyslom splniť dlh. Aj v prípade, že splnenie uloženej povinnosti je vymožené vo vykonávacom konaní, dlh zaniká, a to splnením. Ide tu o nie ojedinelý prípad, keď je na základe zákona vôľa povinného nahradzovaná vôľou inej osoby (toho, kto rozhodnutie vykonáva), v právnej rovine je však táto vôľa pripisovaná povinnému. Táto konštrukcia obostojí všade tam, kde platné právo umožňuje, aby niekto konal menom druhého, hoci aj proti jeho vôli. Osoba, ktorá v súlade s právom vykonáva rozhodnutie, tak koná na účet povinného, ktorého vôľa je ex lege nahradená vôľou vykonávajúceho, ktorému je pripisované konanie iného. Ak je teda vo vykonávacom konaní zaplatený dlh, ktorý existoval, je splnený a zaniká. Ak ide o plnenie na „nedlh“ vzniká oprávnenému bezdôvodné obohatenie na úkor povinného. Ak teda žalovaný, či už dobrovoľne alebo vykonávacom konaní, splní na základe právoplatného rozsudku uloženú povinnosť, potom táto povinnosť zaniká splnením (por. rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 31 Cdo 3309/2011).

34. Obchodný zákonník ust. obdobné § 562 OZ, pokiaľ ide o plnenie dlžníka tomu, kto je oprávnený prijať podľa osobitného zákona plnenie, neobsahuje (por. § 333 ObZ, ktorý upravuje len potvrdenie o splnení dlhu). Subsidiárne preto prichádza do úvahy použitie § 562 OZ, podľa ktorého dlžník splní dlh aj vtedy, ak plní tomu, kto je oprávnený prijať podľa osobitného zákona (v tomto prípade Exekučného poriadku) plnenie. Vo všeobecnosti platí, že plnenie inej osobe ako veriteľovi nemá bez ďalšieho za následok splnenie dlhu, avšak právny poriadok však umožňuje, aby dlžník plnil aj inej osobe ako veriteľovi, ktorá je s ním záväzkom právnym vzťahom. Je to možné iba vtedy, ak sa takéto plnenie uskutoční na základe zákona alebo dohody zmluvných strán záväzkového vzťahu. Oprávnenie prijať plnenie zmysle § 562 OZ je treba chápať ako právnu úpravu, ktorá iba rozširuje a zjednodušuje možnosti dané inými ustanoveniami právnej úpravy. Platba exekútorovi vykonaná v rámci nariadenej exekúcie je plnením vymáhanej pohľadávky, pretože exekútor prijíma plnenia ako osoba oprávnená plnenie menom veriteľa prijať. To má teda ten dôsledok, že zaplatením dlhu dlžníkom na účet (k rukám) exekútora, dlh dlžníka voči veriteľovi zaniká a prípadné omeškanie exekútora s odovzdaním vymožennej sumy oprávnenému, je potom vecou vnútorného vzťahu medzi nimi (t.j. medzi exekútorom a oprávneným), nemôže však ísť na ťarchu povinného, ktorý dlh splnil (por. napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32 Cdo 3594/2007, sp. zn. 20 Cdo 4267/2007, sp. zn. 32 Cdo 3594/2007). Judikatúra tiež ustálila, že ak dlžník zaplatil v rámci exekučného konania do rúk súdneho exekútora časť dlhu, nemá veriteľ právo na úroky z omeškania zo zaplatenej čiastky (R 66/2007). Ak dlžníkov veriteľ dostane potom, čo dlh zanikol splnením ďalšie plnenie na tento dlh, ide o majetkový prospech, ktorý získal plnením bez právneho dôvodu (§ 451 ods. 1 OZ) a toto bezdôvodné obohatenie je povinný v zmysle § 456 ods. 1 vety prvej vydať tomu, na úkor koho sa takto obohatil (tomu, kto takéto plnenie poskytol). Všeobecne pritom platí, že dlh zanikne splnením, ak plní dlžník veriteľovi, prípadne osobe oprávnenej prijať plnenie namiesto veriteľa (§ 562 OZ) (por. rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29 Odo 289/2001).

35. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil. Žalovaný ako povinný uhradil v exekúcii svoj dlh vyplývajúci z exekučného titulu v celosti (vrátane trov exekučného konania oprávneného a trov exekúcie) dňa 25.9.2000 k rukám povereného exekútora v zmysle splátkového kalendára dojednaného medzi povinným a exekútorom. Jeho dlh voči žalovanému (ako oprávnenému v exekučnom konaní) teda v celom rozsahu zanikol splnením dňa 25.9.2000 k rukám pôvodne povereného exekútora, ako osobe v zmysle Občianskeho zákonníka a Exekučného poriadku oprávnenej prijať plnenie namiesto žalovaného (ako oprávneného; veriteľa). Ak potom nástupca pôvodného súdneho exekútora v exekúcii pokračoval a vymohol opätovne od žalobcu celú dlžnú sumu, išlo v celom rozsahu o plnenie v tom čase už neexistujúceho dlhu, a teda o plnenie bez právneho dôvodu. Skutočnosť, že pôvodný exekútor vymoženú sumu od žalobcu ako povinného žalovanému ako oprávnenému nepoukázal (a zrejme si ju ponechal, a teda spreneveril), v žiadnom prípade nemôže ísť na ťarchu žalobcu (ako povinného) a nemá žiadny vplyv na rozsah povinnosti žalovaného vydať bezdôvodné obohatenie žalobcovi. Prípadné omeškanie exekútora s odovzdaním vymožennej sumy oprávnenému, je potom vecou vnútorného vzťahu medzi nimi (t.j. medzi exekútorom a oprávneným).

36. Pre úplnosť, vo vzťahu k argumentácii súdu prvej inštancie, podľa ktorej ak súdny exekútor vymôže v exekúcii viac ako oprávnenému priznáva exekučný titul spolu s trovami exekučného konania oprávneného a trovami exekúcie súdneho exekútora a ak si takéto navyše vymožené peňažné plnenie ponechá, vzniká mu tzv. bezdôvodné obohatenie, keďže prijal plnenie bez právneho dôvodu (§ 451 a nasl. Občianskeho zákonníka) a právo žiadať vydanie bezdôvodného obohatenia má potom ten, na koho úkor bolo bezdôvodné obohatenie získané (§ 456 OZ), odvolací súd poukazuje na ustálenú judikatúru, konkrétne R 67/2013. Z nej vyplýva, že exekútor v exekučnom konaní vykonáva úlohy štátneho orgánu, ktorému je zverený výkon verejnej (štátnej) moci v rozsahu ustanovenom Exekučným poriadkom a subsidiárne Občianskym súdnym poriadkom. Právny vzťah súdneho exekútora a účastníka exekučného konania sa nemôže považovať za súkromnoprávny vzťah. Na strane súdneho exekútora nemôže dôjsť k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 Občianskeho zákonníka tým, že po zastavení exekučného konania oprávnenému nevyúčtoval, ani nevrátil preddavky na odmenu a náhradu jeho hotových výdavkov, ktoré mu oprávnený zaplatil. Zodpovednosť exekútora za škodu ním spôsobenú alebo jeho zamestnancami v súvislosti s vykonávaním exekučnej činnosti podľa Exekučného poriadku je upravená ako objektívna zodpovednosť bez ohľadu na jeho zavinenie. Exekútor sa zbaví zodpovednosti ak preukáže, že škodu nemohol zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré od neho možno požadovať. Predpokladmi zodpovednosti súdneho exekútora je vznik škody, protiprávne konanie alebo opomenutie exekútora, prípadne jeho zamestnanca, súvisiace s činnosťou podľa Exekučného poriadku,

príčinná súvislosť medzi týmto konaním (alebo opomenutím) a vznikom škody. Predpoklady vzniku zodpovednosti musí preukázať poškodený. Súdny exekútor sa nemôže zodpovednosti zbaviť, t.j. neexistuje žiadny deliberačný dôvod, ktorý by vylúčil zodpovednosť, ak sú splnené predpoklady jej vzniku.

37. Tiež je potrebné uviesť, že povinný, ktorý splnil dlh k rukám exekútora, nemá žiadny dosah na to, ako s vymoženým plnením exekútor naloží. Naopak oprávnený, ktorý si sám zvolí súdneho exekútora a môže taktiež podať návrh na jeho zmenu, môže dopytovať exekútora na stav exekúcie, prípadne oznámenie prekážok brániacich vymoženiu dlžnej sumy. V prejednávanej veci však oprávnený zjavne svoje oprávnenia riadne nevyužil, o svoje majetkové práva sa dôsledne nezaujímal. Táto skutočnosť však nemôže ísť na ťarchu povinného, ktorý svoj dlh splnil k rukám osoby oprávnenej prijať plnenie namiesto oprávneného. Ak exekútor nepoukázal vymožené plnenie k rukám oprávneného, a teda spôsobil pri výkone exekučnej činnosti škodu, táto škoda vznikla oprávnenému a ten je aj aktívne legitimovaný na jej uplatnenie.

38. Bezdôvodné obohatenie predstavuje záväzkový právny vzťah, z ktorého pohľadávka vzniká tomu, na koho úkor sa iný bezdôvodne obohatil, a dlh tomu, kto obohatenie získal. Ak tento dlh (povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie) nespočíva v povinnosti vydať vec, ale v platobnej povinnosti, je nepochybné, že ide o peňažný dlh, s ktorého riadnym a včasným nesplnením spája ustanovenie § 517 OZ nepriaznivý dôsledok vzniku omeškania na strane dlžníka s právom veriteľa požadovať okrem plnenia aj úroky z omeškania (porov. Rc 5/2002 alebo aj rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR z 29.3.2001 sp. zn. 25 Cdo 2895/99).

39. Keďže splatnosť pohľadávky z titulu bezdôvodného obohatenia zákon neustanovuje, za deň splatnosti sa považuje deň po tom, čo bol dlžník veriteľom vyzvaný na plnenie (§ 563 OZ). V prejednávanej veci nebolo preukázané, že by žalobca pred podaním žaloby vyzval žalovaného na plnenie, preto odvolací súd zaviazal žalovaného na zaplatenie úrokov z omeškania z priznanej sumy istiny od 5.12.2018 do zaplatenia, t.j. odo dňa nasledujúceho potom, čo bol žalovaný plniť na základe žaloby doručenej mu dňa 3.12.2018 (splatnosť pohľadávky z titulu bezdôvodného obohatenia tak nastala dňa 4.12.2018 a do omeškania sa žalovaný dostal 5.12.2018). Z týchto dôvodov súčasne odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v časti, ktorou zamietol žalobu žalobcu o zaplatenie úrokov z omeškania zo sumy 2.164,76 eura od 8.9.2015 do 4.12.2018.

40. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti úrokov z omeškania zo sumy 2.164,76 eura od 8.9.2015 do 4.12.2018 ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a vo zvyšku podľa § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto rozsudku, pretože v tejto časti neboli splnené podmienky pre jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

41. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá (nemusí) odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument sporovej strany, z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejme všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (II. ÚS 76/07).

42. Zmenou napadnutého rozsudku vznikla podľa § 369 ods. 2 CSP odvolaciemu súdu povinnosť rozhodnúť o celom nároku na náhradu trov prvoinštančného, ako aj odvolacieho. Tento nárok tvorí jeden celok. V celom rozsahu úspešnému žalobcovi preto odvolací súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 369 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov celého konania proti žalovanému v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

43. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP). Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).